

Açıklayıcı Notlar

Geçici Düzenleyici Çerçeve

- Sözleşme istikrarı, hususen Oyuncuların Statüsü ve Transferine ilişkin FIFA Düzenlemelerinin 17. maddesi
- Sportif yaptırımlar
- Uluslararası Transfer Sertifikaları
- Antrenörler
- Futbol Mahkemesi'nde bekleyen davalar

İçindekiler

A.	<i>Giriş</i>	2
B.	<i>Paydaş danışmanlığı</i>	3
C.	<i>Amaç ve nitelik</i>	4
D.	<i>Diarra Kararından etkilenmeyen düzenleyici kavramlar</i>	4
E.	<i>Geçici düzenleyici çerçeve</i>	5
1.	Genel Bakış	5
2.	"Haklı sebep" kavramı	6
3.	Sözleşmenin ihlali nedeniyle tazminatın hesaplanması	7
4.	Müşterek ve müteselsil sorumluluğa ilişkin ispat yükü	8
5.	Sözleşmenin ihlaline teşvikle ilgili olarak ispat yükü	9
6.	İspat yükü: işbirliği yapma görevi	10
7.	Uluslararası Transfer Sertifikaları	11
F.	<i>Futbol Mahkemesi'nde görülmekte olan davalar</i>	12
G.	<i>Disiplin cezaları</i>	12
H.	<i>Sonraki adımlar</i>	13
İ.	<i>Nihai açıklamalar</i>	14

A. Giriş

1. 4 Ekim 2024 tarihinde Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD), futbolcu Lassana Diarra ile ilgili C-650/22 sayılı davada kararını verdi ("Diarra Kararı").
2. Diarra Kararı, sözleşme istikrarı ve Uluslararası Transfer Sertifikasının (ITC) düzenlenmesi ve teslim edilmesine ilişkin prosedürle ilgili düzenleyici çerçevenin belirli unsurlarına ilişkin kritik hususlar içermektedir. İlgili kurallar, Oyuncuların Statüsü ve Transferine İlişkin FIFA Düzenlemelerinde (RSTP) yer almaktadır. Diarra Kararı öncelikle RSTP'nin 17. maddesi ve RSTP Ek 3'ü (ITC'lerle ilgili olarak) ilgilendirmekte ve ayrıca dolaylı olarak RSTP Ek 2'yi (antrenörlerle ilgili olarak) etkilemektedir.
3. Diarra Kararı'nın yayınlanmasının hemen ardından FIFA, RSTP'deki olası değişikliklerle ilgili [küresel bir diyalog](#) başlatmıştır. FIFA o zamandan beri dünyanın dört bir yanındaki futbol paydaşlarından [önemli geri bildirimler](#) almaktadır.
4. FIFA, açık, objektif, şeffaf ve ayrımcı olmayan bir süreç aracılığıyla paydaşlarıyla birlikte profesyonel futbol için yeni, uzun vadeli, sağlam ve küresel olarak tek tip bir düzenleyici çerçeve geliştirmek için bu kapsayıcı süreci sürdürecektir.
5. Bununla birlikte, kilit paydaşlarla yapılan görüşmeler, bu daha geniş tartışmalar devam ederken, geçici olarak istikrar ve düzenleyici netliğe acil bir ihtiyaç olduğunu da göstermiştir. Özellikle, Ocak 2025'te, birçok FIFA üyesi federasyon tescil dönemlerini (transfer dönemi olarak adlandırılan) açacaktır. Bu durum, hem sözleşme istikrarı hem de oyuncuların uluslararası transferlerinin gerçekleştirilmesi ile ilgili olarak, paydaşların bu yaklaşan tescil dönemlerinde geçerli düzenleyici çerçeve hakkında netliğe sahip olmaları için bir dereceye kadar aciliyet gerektirmektedir.
6. Bu nedenle FIFA, uygulamaya konulacak geçici bir düzenleyici çerçeve geliştirmek için kilit paydaşlarıyla¹ ayrı ayrı görüşmüştür.
7. Bu geçici düzenleyici çerçeve, FIFA Konseyi Başkanlığı'nın 22 Aralık 2024 tarihli bir kararıyla kabul edilmiştir. Bu, FIFA ve kilit paydaşları arasındaki yakın işbirliğinin doğrudan bir sonucudur. Geçici düzenleyici çerçeve, RSTP'nin uzun vadeli içeriğine ilişkin daha geniş tartışmalar sonuçlanana kadar geçerli olacaktır. Ayrıca, şu anda Futbol Mahkemesi tarafından esasa ilişkin bir karar için bekleyen davalar için de derhal uygulanacaktır.

¹ Bu kapsamda FIFA, Dünya Oyuncular Birliği (FIFPRO), Avrupa Kulüpler Birliği (ECA), Dünya Ligler Birliği (WLA) ve Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA) ile iletişime geçmiştir.

8. Bu açıklayıcı notlar, geçici düzenleyici çerçevenin ilgili tüm ayrıntılarını ortaya koymaktadır. FIFA, bu istişare aşamasındaki yapıcı ve işbirlikçi yaklaşımları için tüm paydaşlarına müteşekkirdir.

B. Paydaş danışmanlığı

9. 28 Kasım 2024 ile 22 Aralık 2024 tarihleri arasında FIFA, yukarıda belirtilen kilit paydaşlarla çeşitli istişarelerde bulundu.
10. Diarra Kararı'nın yayınlanmasının hemen ardından ve küresel diyalogun başlatılmasına paralel olarak FIFA, bu paydaşların geçici bir düzenleyici çerçeveye duyulan ihtiyaç ve böyle bir çözümün olası içeriği hakkındaki görüşlerini almak için derhal ve iyi niyetli çabalar sarf etti.
11. FIFA, geçici düzenleyici çerçevenin nihai versiyonuna ulaşırken, bu nitelikteki geçici bir çözüme ilişkin esaslı tartışmalara aktif olarak katılan paydaşların tüm görüş ve pozisyonlarını usulüne uygun olarak dikkate aldı. FIFA, ifade edilen pozisyonları ve ilgili her bir paydaşın çeşitli meşru menfaatlerini yansıtmaya çalışmıştır.
12. Böyle bir istişare süreci için doğal olduğu üzere, özellikle geçici niteliği ve geliştirilmesi gereken aciliyet göz önüne alındığında, bu geçici düzenleyici çerçevenin her bir detayı üzerinde fikir birliğine varmak zor olmuştur. Ancak FIFA, benimsenen düzenleyici yaklaşımın ifade edilen tüm görüşler arasında çok makul bir denge sağladığına inanmaktadır.
13. Hepsi olmasa da çoğu paydaş, geçici bir düzenleyici çerçevenin getirilmesinin atılması gereken bir adım olduğu konusunda hemfikirdi. Bununla birlikte, tam olarak neyi içermesi gerektiği konusunda farklı görüşler dile getirdiler. FIFA ayrıca, dünya futbolunun tanınmış yönetim organı olarak, mevcut koşullarda mümkün olduğunca fazla düzenleyici istikrar ve netlik sağlama sorumluluğuna sahip olduğunu düşünmektedir. FIFA, tüm paydaşlarıyla açık ve kapsayıcı bir diyalogun, küresel düzeyde futbol için sağlam, objektif, şeffaf, ayrımcı olmayan ve orantılı bir düzenleyici çerçeve geliştirmenin en iyi yolu olduğuna inanmaktadır.
14. Buna göre, geçici düzenleyici çerçeve, geçici düzenleyici çerçevenin özüne ilişkin tartışmalara aktif olarak katılan paydaşlar tarafından ifade edilen farklı görüşler arasında dengeli bir uzlaşma sağlar.
15. FIFA Konseyi Başkanlığı, 22 Aralık 2024 tarihinde geçici düzenleyici çerçeveyi kabul etmiştir. Çerçeve 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

C. Amaç ve nitelik

16. FIFA, Diarra Kararı'nın yayınlanmasının ardından, RSTP'nin belirli unsurlarının yasallığı, geçerliliği ve/veya uygulanabilirliği ile ilgili birçok sorunun ortaya çıktığının farkındadır.
17. Bu bağlamda, geçici düzenleyici çerçevenin amacı, tüm futbol paydaşlarının, özellikle önümüzdeki tescil dönemleri için ve daha genel olarak RSTP'deki olası uzun vadeli değişikliklere ilişkin daha geniş istişareler devam ettiği sürece istikrar ve düzenleyici kesinlikten yararlanmasını sağlamaktır. Bu geçici düzenleyici çerçeve ile FIFA, küresel olarak tek tip bir kurallar dizisinin uygulanmaya devam etmesini ve dünya çapındaki tüm kulüplerin kadro kompozisyonu, sözleşmelerin istikrarı ve oyuncuların uluslararası transferleri ile ilgili olarak tutarlı düzenleyici standartlara tabi olmasını sağlayabilir.
18. Bu geçici düzenleyici çözümün, RSTP'de yapılacak olası uzun vadeli değişikliklerle ilgili devam eden tartışmaların herhangi bir unsurunu şartlandırmadığının altını çizmek önemlidir. Bu geçici düzenleyici çerçevenin bazı unsurları, RSTP'nin gelecekteki bir versiyonunun ifadesine yansıtılabilirken, diğerleri yansıtılamaz. Bazı unsurların bu geçici düzenleyici çerçeveye dahil edilmiş olması, bunların RSTP'nin yeni bir versiyonunda yer alan nihai uzun vadeli çözümün bir parçası olacağı veya olmayacağı anlamına gelmez.

D. Diarra Kararından etkilenmeyen düzenleyici kavramlar

19. Öncelikle, Diarra Kararı'nın RSTP'yi bütünüyle sorgulamadığını ve sözleşmeye dayalı istikrarla ilgili belirli temel düzenleyici kavramlar üzerinde herhangi bir şüphe uyandırmadığını belirtmek önemlidir. Dolayısıyla bu kavramlar tamamen korunmaktadır. Geçici düzenleyici çerçevede yer alan değişiklikleri ele almadan önce, bu geçici düzenleyici çerçeve kapsamında değişiklik yapılmadan uygulanmaya devam eden sözleşmeye dayalı istikrar ile ilgili düzenleyici kavramları hatırlamak uygun olacaktır.
20. Bunlar aşağıdaki gibidir:
 - o FIFA'nın sözleşmeye dayalı istikrarla ilgili olarak küresel olarak tek tip, bağlayıcı kurallar yayınlama meşruiyeti: Diarra Kararı, sözleşme istikrarı ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere dünya çapındaki tüm kulüpler için tek tip düzenleyici standartlara duyulan ihtiyacı teyit etmektedir. Diarra Kararı, dünya futbolunun tanınmış yönetim organı olarak FIFA'nın bu tür küresel çapta tek tip kurallar koyma meşruiyetine sahip olduğunun da bir göstergesidir.
 - o Sözleşmeye dayalı istikrar ilkesi: Bir yandan oyuncular veya antrenörler ile diğer yandan kulüpler veya üye federasyonlar arasındaki sözleşmelere saygı gösterilmelidir. Sadece kararlaştırılan sürenin bitiminde veya karşılıklı anlaşma ile sona ererler.² Sadece haklı bir nedenin varlığı halinde tek taraflı olarak feshedilebilirler.³

- Korumalı dönem ilkesi: Sözleşmeler, sözleşmenin ihlal edilmesinin sözleşmeyi ihlal eden tarafa karşı sportif yaptırımlara yol açabileceği korumalı bir süreye tabi olmaya devam etmektedir.⁴
 - Korumalı dönem boyunca sözleşme ihlali nedeniyle bir kulübe karşı sportif yaptırımlar: Korumalı dönem içinde bir sözleşmeyi ihlal eden bir kulüp, RSTP'de tanımlandığı gibi sportif yaptırımlara tabi olabilir.⁵
 - Korumalı dönem boyunca sözleşmenin ihlali nedeniyle bir oyuncuya karşı sportif yaptırımlar: Korumalı dönem içinde bir sözleşmeyi ihlal eden bir oyuncu, RSTP'de tanımlandığı gibi sportif yaptırımlara tabi olabilir.⁶
 - Sözleşmenin ihlali halinde ödenecek tazminat konusunda sözleşmeye dayalı olarak anlaşılabilir: Taraflar, sözleşmenin ihlali halinde ödenecek tazminat konusunda sözleşmeyle mutabakata varmakta serbesttir⁷ ve bu durum, Futbol Mahkemesi'nin mevcut içtihatlarına dayanarak yapacağı incelemeye ve gerekliliklere tabidir.
 - Bir ITC'nin varlığı ve buna duyulan ihtiyaç: Oyuncuların uluslararası olarak transfer edilebilmesi için hala bir ITC gereklidir.⁸
21. Ayrıca, RSTP'de yer alan diğer tüm düzenleyici ilkelerin ve gerekliliklerin, bu açıklayıcı notlarda veya geçici düzenleyici çerçevede özel olarak ele alınmadıkça, değişiklik yapılmadan uygulanmaya devam ettiğine dikkat edilmelidir.

E. Geçici düzenleyici çerçeve

1. Genel bakış

22. Özetle, geçici düzenleyici çerçeve aşağıdaki kural ve ilkeleri etkilemektedir:

- bir oyuncu veya antrenör tarafından sözleşmenin ihlali durumunda ödenecek tazminatın hesaplanması;⁹

2 RSTP'nin 13. maddesi

3 RSTP'nin 14. maddesinin 1. fıkrası.

4 RSTP, Tanımlar bölümü, no. 7.

5 RSTP'nin 17. maddesinin 4. fıkrası.

6 RSTP'nin 17. maddesinin 3. fıkrası.

7 RSTP'nin 17. maddesinin 1. fıkrası.

8 RSTP'nin Ek 3'ünün 11. maddesi.

9 Bkz. fik. 29 ve devamı.

- sözleşmenin ihlali için ödenecek tazminat için müşterek ve müteselsil sorumluluğa ilişkin ispat yükü;¹⁰
 - bir sözleşmeyi ihlal etmeye teşvik ile ilgili ispat yükümlülüğü (ve bir oyuncunun yeni kulübüne karşı ilgili sportif yaptırım);¹¹ ve
 - bir ITC'nin düzenlenmesine ilişkin prosedür.¹²
23. Ayrıca, geçici düzenleyici çerçeve "haklı sebep" ¹³ teriminin daha ayrıntılı bir tanımını içermekte ve Futbol Mahkemesinin Tabi Olduğu Usul Kuralları'nın ("Usul Kuralları") ilgili maddesine değişiklikler getirerek¹⁴ ispat yükü ve delil taleplerine ilişkin bazı açıklıklar sağlamaktadır.¹⁵
24. Son olarak, bu açıklayıcı notlar, belirli disiplin tedbirlerine ilişkin açıklamalar içermekte ve geçici düzenleyici çerçevenin ne zaman yürürlüğe gireceğini ve şu anda Futbol Mahkemesi önünde derdest olan davalara nasıl uygulanacağını belirlemektedir.

2. "Haklı sebep" kavramı

25. Belirtildiği gibi, geçerli sözleşmeler "haklı sebep" varlığı halinde zamanından önce ve tek taraflı olarak feshedilebilir.¹⁶
26. Daha fazla açıklık ve öngörülebilirlik sağlamak için, geçici düzenleyici çerçeve, RSTP'nin 14. maddesinin 1. fıkrasına genel bir "haklı sebep" tanımı getirmektedir:
- Bir sözleşme, haklı bir neden olması durumunda, taraflardan herhangi biri tarafından herhangi bir sonuç olmaksızın (tazminat ödenmesi veya sportif yaptırımların uygulanması) feshedilebilir. Genel olarak, bir tarafın makul ve iyi niyetle sözleşmeye dayalı bir ilişkiyi sürdürmesinin artık beklenemeyeceği her durumda haklı sebep mevcut olacaktır."*
27. Bu düzeltme uygulamada herhangi bir değişikliği ifade etmemektedir. Daha ziyade, Futbol Mahkemesinin ve öncüllerinin yerleşik içtihadını düzenlemektedir. Bu ifadenin eklenmesi, bu uygulamaya aşına olmayabilecek paydaşlara daha fazla netlik ve öngörülebilirlik sağlayacak ve belirli bir davada haklı bir neden olup olmadığını belirlerken Futbol Mahkemesi'nin gerçeğe özgü yaklaşımını güçlendirecektir.
28. Bu yaklaşıma göre, Futbol Mahkemesi, her bir davanın tüm olgusal özelliklerini göz önünde bulundurarak, haklı nedenin varlığını vaka bazında analiz etmeye devam edecektir. Haklı sebep ve Futbolun mevcut içtihadına örnekler

¹⁰ Bkz. fik. 38 ve devamı.

¹¹ Bkz. fik. 42 ve devamı.

¹² Bkz. fik. 55 ve devamı.

¹³ Bkz. fik. 25 ve devamı.

¹⁴ Bkz. fik. 48 ve devamı.

¹⁵ Usul Kurallarının 13. maddesi

¹⁶ RSTP'nin 14. maddesinin 1. fıkrası.

Mahkeme, [RSTP'ye ilişkin serbestçe erişilebilen FIFA Açıklamasında](#), özellikle de RSTP'nin 14. ve 17. maddeleriyle ilgili bölümde bulunabilir.

3. Sözleşmenin ihlali nedeniyle tazminatın hesaplanması

29. RSTP'nin 17. maddesinin 1. fıkrası, sözleşmenin ihlali durumunda ödenecek tazminatın nasıl hesaplanacağını belirtir. Diarra Kararı, bazı hesaplama kriterleriyle ilgili olarak kritik hususlar içermektedir. Buna göre, FIFA, bu yönlerden herhangi birinin yasa dışı olduğunu kabul etmeden, mümkün olduğunca fazla açıklık ve istikrar sağlamak istemektedir. Bu nedenle, tazminat hesaplama yaklaşımını açıklığa kavuşturmak için geçici düzenleyici çerçeveden bazı hususlar çıkarılmıştır.

30. RSTP'nin 17. maddesinin 1. fıkrasının değiştirilmiş ifadesi aşağıdaki gibidir:

"Her durumda, karşı tarafın sözleşmeyi ihlal etmesi sonucu zarar gören taraf tazminat alma hakkına sahip olacaktır. Eğitim tazminatı ile ilgili olarak 20. madde ve Ek 4 hükümleri saklı kalmak kaydıyla ve sözleşmede aksi öngörülmedikçe, ihlal tazminatı, 'pozitif menfaat' ilkesine göre, her bir davanın kendine özgü gerçekleri ve koşulları göz önünde bulundurularak ve ilgili ülkenin hukuku, uğranılan zarar dikkate alınarak hesaplanacaktır."

31. Bu değiştirilmiş ifadeye göre, bazı temel ilkeler etkilenmeden kalmaktadır:

- Bir ihlal sonucunda zarara uğrayan bir tarafın, "pozitif menfaat" ilkesi doğrultusunda, sözleşme ihlali gerçekleşmemiş olsaydı kendisini bulacağı konuma geri getirmek için mali tazminat talep etme hakkına sahip olduğu ilkesi;
- Zararların hesaplanmasında başlangıç noktasının, uğranılan zararın niceliksel olarak belirlenmesi olduğu ilkesi;
- Tazminat talep eden tarafın uğradığı zararı ölçme, kanıtlama ve ispatlama yükünü taşıdığı ilkesi;
- verilecek tazminat miktarı hesaplanırken her bir davanın bireysel gerçeklerinin ve koşullarının her zaman dikkate alınması gerektiği gerçeği; ve
- Tarafların, sözleşmenin ihlali durumunda ödenecek tutar üzerinde önceden sözleşmeye dayalı olarak anlaşabilecekleri ilkesi.

32. Geçici düzenleyici çerçeve artık Diarra Kararı'nda ABAD tarafından sorunlu bulunan belirli hesaplama kriterlerine dayanmamaktadır. Bunun yerine, tazminat objektif ve şeffaf bir şekilde ve sözleşmenin ihlali sonucunda zarara uğrayan tarafı, ihlal gerçekleşmemiş olsaydı içinde bulunacağı konuma geri getirmek için gereken düzeyde hesaplanmalıdır.

Futbol Mahkemesi, sözleşme hukukunda yerleşik bir mekanizma olan bu "pozitif menfaat" ilkesini, sözleşmenin ihlali için tazminatın hesaplanmasında temel olarak uygulayacaktır.

33. Bir anlaşmazlık söz konusu olduğunda, sözleşmenin ihlali sonucunda uğradığını iddia ettiği zararı ölçmek, kanıtlamak ve ispatlamak her zaman davacıya düşecektir. Tarafın bu ispat yükümlülüğünü yerine getirebilmesi koşuluyla, prensip olarak, yukarıda belirtilen hesaplama kriterlerine uygun olarak uğradığı zararın tamamı tazmin edilecektir (Futbol Mahkemesinin içtihadı uyarınca uğranılan zararı hafifletme yükümlülüğüne tabi olarak). Tazminatın bir oyuncuya ödenmesi gerektiği durumlarda, RSTP'nin 17. maddesinin 1. Fıkrasının 2. bendinde oluşturulan ek hesaplama mekanizmasının değişmeden kaldığını belirtmek gerekir.
34. Taraflardan biri, FIFA'nın ilgili ülkenin hukukunu "pozitif menfaat" ilkesi uyarınca genel hesaplamada dikkate alınacak faktörlerden biri olarak ele almasını isterse, söz konusu taraf belirli bir ulusal yasanın uygunluğunu, tam içeriğini ve Futbol Mahkemesi tarafından ne kadar kesin bir etki yaratması gerektiğini gösterme yüküne sahip olacaktır.
35. Esasen, antrenörlerin dahil olduğu anlaşmazlıklar için geçerli olan kurallarda aynı değişiklikler yapılmıştır. Özellikle, RSTP'nin Ek 2'sinin 6. maddesinin 2. Fıkrasının d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"Tazminat , uğranılan zarar dikkate alınarak, 'pozitif menfaat' ilkesine göre, her davanın kendine özgü gerçekleri ve koşulları göz önünde bulundurularak ve ilgili ülkenin hukuku dikkate alınarak hesaplanacaktır."

36. Bu hükmün uygulanması, RSTP'nin 17. maddesinin 1. Fıkrası ile ilgili olarak yukarıda belirtilen ilkeleri izleyecektir.
37. Son olarak, diğer tüm hususlarda olduğu gibi, hesaplamanın bu özel yönüne ilişkin bu geçici düzenleyici çerçevenin içeriğinin, RSTP'ye yönelik uzun vadeli düzenleyici yaklaşımla ilgili olarak devam eden istişarenin sonucuna, RSTP'nin olası yeni bir versiyonunun içeriğine ve paydaşların bu konularda devam eden (ve/veya gelecekteki olası) istişarede ifade edebilecekleri pozisyonlara tamamen halel getirmediyi tekrarlamakta fayda vardır.

4. Müşterek ve müteselsil sorumluluğa ilişkin ispat yükü

38. Geçici düzenleyici çerçeve kapsamında, RSTP'nin 17. maddesinin 2. fıkrası aşağıdaki gibidir:

Tazminat hakkı üçüncü bir tarafa devredilemez. Bir oyuncunun yeni kulübü, her bir davanın kendine özgü gerçekleri ve koşulları göz önünde bulundurularak, yeni kulübün oyuncuyu sözleşmesini ihlal etmeye teşvik ettiği tespit edilebilirse, tazminat ödemekle müştereken sorumlu tutulacaktır."

39. Bu kuralın gerekçesi ve amacı, müşterek ve müteselsil sorumluluğa ilişkin tüm kararların her bir vakanın kendine özgü gerçekleri ve koşulları dikkate alınarak verilebilmesini ve müşterek ve müteselsil sorumluluğun yalnızca bir oyuncunun yeni kulübünün oyuncuyu sözleşmesini ihlal etmeye teşvik ettiğinin tespit edilebilmesi halinde uygulanabilmesini sağlamaktır.
40. Buna göre, geçici düzenleyici çerçeve, bir oyuncunun yeni kulübünün müşterek ve müteselsil sorumluluğuna ilişkin ispat yükünü tersine çevirmektedir. Yeni kulüplerin tazminat ödemekten müştereken sorumlu tutulabilmeleri için iddia sahibi kulübün, yeni kulübün oyuncuyu sözleşmesini ihlal etmeye teşvik ettiğini kanıtlanması gerekmektedir.
41. Bu bağlamda, tarafların gerçekleri ortaya koymak için işbirliği yapma görevine ilişkin açıklamalara ve bu bağlamda tarafların davranışlarından olumsuz bir çıkarım yapabilme yeteneğine atıfta bulunulması gerekmektedir. Bu açıklamalar aşağıdaki 47. Fıkra ve devamında açıklanacaktır.

5. Sözleşmenin ihlaline teşvikle ilgili olarak ispat yükü

42. RSTP'nin 17. maddesinin 4. fıkrasının geçici versiyonu şu şekildedir:

"(i) Korunan süre boyunca sözleşmeyi ihlal ettiği tespit edilen herhangi bir kulübe veya (ii) her bir durumun kendine özgü gerçekleri ve koşulları göz önünde bulundurulduğunda, yeni kulübün oyuncuyu korunan süre boyunca sözleşmeyi ihlal etmeye teşvik ettiği tespit edilebilirse, bir oyuncunun yeni kulübüne bir sportif yaptırım uygulanır. Kulübün, ulusal veya uluslararası herhangi bir yeni oyuncuyu kaydetmesi, iki tam ve ardışık kayıt dönemi boyunca yasaklanır. Kulüp, ulusal veya uluslararası yeni oyuncuları, ancak ilgili sportif yaptırımın tam olarak uygulanmasını takip eden bir sonraki kayıt döneminden itibaren kaydedebilecektir. Özellikle, oyuncuları daha erken bir aşamada kaydetmek için bu yönetmeliğin 6. maddesinin 3. fıkrasında belirtilen istisnalardan yararlanamaz."

43. İlk olarak, koruma dönemi boyunca sözleşmeyi ihlal ettiği tespit edilen herhangi bir kulübün, daha önce olduğu gibi, sportif bir yaptırımla karşı karşıya kalabileceği ilkesi devam etmektedir.
44. Buna ek olarak, bu kuralın değiştirilmiş ifadesinin gerekçesi ve amacı, sözleşmenin ihlaline teşvik nedeniyle yeni bir kulübe karşı olası bir sportif yaptırıma ilişkin kararların her zaman her davanın bireysel gerçekleri ve koşulları dikkate alınarak verilmesini sağlamaktır. Buna göre, yeni bir kulübe karşı sportif yaptırım, ancak talepte bulunan kulübün, bir oyuncunun yeni kulübünün oyuncuyu ilgili sözleşmeyi ihlal etmeye teşvik ettiğini tespit edebilmesi durumunda uygulanabilir.
45. Dolayısıyla geçici düzenleyici çerçeve, sözleşmenin ihlaline teşvikle ilgili ispat yükünü tersine çevirmektedir.
46. Tüm bu durumlarda, sportif yaptırımın niteliği ve kapsamı değişmeden kalır.

47. Son olarak, bu bağlamda, tarafların gerçekleri ortaya çıkarmak için işbirliği yapma görevine ilişkin açıklamalara ve Futbol Mahkemesi'nin bu bağlamda tarafların davranışlarından olumsuz bir çıkarım yapma yeteneğine değinmek de önemlidir. Aşağıdaki fıkralar, Usul Kurallarına getirilecek olan bu açıklamaları açıklayacaktır.

6. İspat yükümlülüğü: işbirliği yapma görevi

48. İspat yüküne ilişkin genel ilkeler Usul Kuralları'nın 13. maddesinin 5. fıkrasında belirlenmiştir:

"Bir gerçeği iddia eden bir taraf, onu kanıtlama yükümlülüğüne sahiptir."

49. Bu ilke değişmeden kalmaktadır. Belirli bir olgunun veya durumun varlığını iddia eden herhangi bir taraf, Futbol Mahkemesine bu gerçeğin veya durumun var olduğunu kanıtlamalıdır.

50. Ancak, geçici düzenleyici çerçevenin yürürlüğe girmesiyle birlikte bu maddeye yeni bir fıkra 6 eklenmiştir:

"Taraflar, gerçeklerin ortaya çıkarılması için işbirliği yapmakla yükümlüdür ve bir daire, FIFA genel sekreterliği veya bir tarafın kanıt taleplerine iyi niyetle yanıt vermelidir. Delil talebinde bulunan bir taraf, talep edilen delilin var olma ihtimalinin yüksek olduğunu ve ilgili olduğunu göstermelidir. Bir tarafın delil talebine verdiği tepkiden olumsuz bir çıkarım yapılabilir."

51. Bu yeni kuralın arka planı, RSTP'nin 17. maddesinin 2. ve 4. Fıkralarında yer alan ispat yükümlülüğünün tersine çevrilmesiyle ve uluslararası futbol yargılamalarında tarafların karşılaşabileceği doğal delil zorlukları göz önüne alındığında, açıklığa kavuşturmanın uygun görünmesidir: (1) tarafların kanıt sunarak işbirliği yapma görevi; ve (2) Futbol Mahkemesinin, bir tarafın delil talebine verdiği tepkiye bağlı olarak aleyhte bir çıkarım yapma hakkı.

52. Daha spesifik olarak, bu yeni fıkra, tarafların belirli bir davada gerçeklerin belirlenmesinde işbirliği yapma yükümlülüğü olduğunu açıklığa kavuşturmaktadır. Bir davayla ilgili bilgi veya belge sağlamaları istendiğinde, prensip olarak böyle bir talebe uymaları gerekir. Bu, Futbol Mahkemesi'nin karar verme sürecinin, münferit bir davanın ilgili tüm olgusal koşullarını mümkün olan en geniş ölçüde dikkate almasını sağlayacaktır.

53. Bu yeni kural uyarınca, Futbol Mahkemesi'nin ilgili dairesi, FIFA genel sekreterliği veya bir taraf özel bir delil talebinde bulunabilir. Örneğin, bir taraftan belirli bir belge veya bilgi parçası sağlaması istenebilir. Yargılamanın taraflarından biri tarafından (yani Futbol Mahkemesi veya FIFA genel sekreterliği tarafından değil) böyle bir delil talebinde bulunulursa, bu taraf, talep edilen kanıtın muhtemelen mevcut olduğunu ve ilgili olduğunu göstermelidir.

Delil niteliğindeki bir talebin bu gereklilikleri karşılayıp karşılamadığını belirlemek Futbol Mahkemesi'nin görevidir.

54. Bu yeni kural aynı zamanda, Futbol Mahkemesi'nin bir tarafın bu tür bir delil talebine verdiği tepkiden olumsuz bir çıkarım yapma hakkına sahip olduğunu da açıklığa kavuşturur (örneğin, bir taraf, geçerli bir açıklama veya gerekçe olmaksızın, ilgili görünen ve var olması muhtemel bir belgeyi veya bilgiyi ifşa etmeyi reddederse).

7. Uluslararası Transfer Sertifikaları (ITC)

55. Geçici düzenleyici çerçeve kapsamında RSTP Ek 3 Madde 11'in değiştirilmiş versiyonu, ITC verilmesine ilişkin değiştirilmiş bir mekanizma oluşturmaktadır. Bu yeni mekanizma şu şekilde özetlenebilir:

- Bir oyuncunun yeni federasyonu ITC'nin teslim edilmesi için talepte bulunduğu ("ITC Talebi"), eski federasyon 72 saat içinde ITC'yi yeni federasyona teslim edecektir.
- Eski federasyonun bir ITC Talebini reddetmesi artık mümkün değildir.
- Eski federasyon ITC Talebine 72 saat içinde yanıt vermezse, yeni federasyon oyuncuyu yeni kulübe tescil edebilir ve ilgili oyuncu tescil bilgilerini TMS'ye girebilir.
- İstisnai durumlarda, oyuncu, eski federasyon veya yeni federasyon, regulatory@fifa.org e-posta adresine bildirim göndererek FIFA'nın müdahalesini talep edebilir.

Şüpheye mahal vermemek adına, bu tür bir müdahale, örneğin devam eden bir sözleşme anlaşmazlığı nedeniyle bir oyuncunun ITC'sinin verilmesini engellemek için asla kullanılamaz. Böyle bir müdahale talebinde bulunma olanağı yalnızca, örneğin bir ITC Talebinin bir oyuncunun bilgisi dışında, bir oyuncuya karşı kötü niyetli bir şekilde yapıldığı veya bir ITC Talebiyle ilgili teknik bir hata olduğu senaryolar için tasarlanmıştır.

- Her halükarda, bir ITC'nin verilmesi, oyuncu, eski kulübü ve/veya yeni kulübü arasındaki herhangi bir sözleşme anlaşmazlığına hanel getirmez. Başka bir deyişle, eski bir federasyon bir ITC'nin çıkarıldığını derhal onaylasa bile, bunun etkilenen bir kulübün söz konusu oyuncuya ve/veya yeni kulübüne karşı sözleşmeye dayalı bir talepte bulunma hakkı üzerinde hiçbir etkisi yoktur.

Bu, böyle bir sözleşmeye dayalı anlaşmazlığın varlığının asla bir oyuncunun ITC'sinin verilmesini engellemek için kullanılamayacağı fikrini doğrulamaktadır. Bir oyuncu, sportif bütünlüğe gereken önem verildiği ve transfer geçerli tescil dönemleri içinde yapıldığı sürece, böyle bir anlaşmazlıktan bağımsız olarak her zaman yeni bir federasyona geçebilir ve kariyerine yeni bir kulüpte devam edebilir.

56. Bir oyuncu ile eski bir kulüp arasındaki sözleşmeye dayalı bir anlaşmazlık hiçbir zaman bir ITC'nin yayınlanmaması için bir neden olmamıştır ve FIFA, kariyerlerine dünyanın başka yerlerinde devam etmek isteyen oyuncular için ITC'lerin teslim edilmesini tutarlı ve koşulsuz bir şekilde sağlamıştır. Bununla birlikte, bu yeni prosedürün mantığı ve amacı, geçici düzenleyici çerçeve aracılığıyla uygulanabilir mekanizmayı açıklığa kavuşturur. Bu yeni mekanizma uyarınca, hiçbir dernek, bir ITC'nin çıkarılmasını engellemek için tamamen sözleşmeye dayalı bir anlaşmazlığın varlığına başvuramaz. Tüm bunlar, Diarra Kararında belirlenen gerekliliklere uygun olarak oyuncu hareketini daha da kolaylaştıracaktır.

F. Futbol Mahkemesi'nde görülmekte olan davalar

57. Diarra Kararı'ndan etkilenen kuralların potansiyel olarak ilgili olduğu bazı davalar Futbol Mahkemesi'nde devam etmektedir. Bunlar arasında özellikle RSTP'nin 17. maddesinin 1, 2 ve/veya 4. fıkralarına dayanan talepleri içeren davalar yer almaktadır.
58. RSTP'nin 29. maddesi uyarınca (geçici düzenleyici çerçeve kapsamında değiştirildiği şekliyle), RSTP'nin değiştirilen kuralları da doğrudan bu derdest davalara uygulanacaktır.
59. Futbol Mahkemesi herhangi bir karar vermeden önce, ilgili taraflara, geçici düzenleyici çerçevenin bir davanın esası üzerindeki olası sonuçları ve etkisi ile ilgili olarak dinlenme hakkının tanınacağı açıktır.

G. Disiplin cezaları

60. 25 Kasım 2024 tarihinde, FIFA Disiplin Komitesi Başkanı, RSTP'de yer alan ve Diarra Kararı'ndan etkilenen hükümlere dayalı olarak verilmiş ve/veya talep edilmiş olabilecek sportif yaptırımlarla ilgili açıklamaları içeren bir mektup yayınlamıştır.
61. Bu mektupta FIFA Disiplin Komitesi başkanı şu açıklamalarda bulunmuştur:

"A. Aşağıdaki disiplin cezaları derhal geçerli olmak üzere geçici olarak askıya alınacaktır:

- 1. RSTP'nin 17. maddesine dayalı olarak verilen mali hakların uygulanmasıyla ilgili olarak oyunculara karşı herhangi bir disiplin cezası.*
- 2. RSTP Madde 6 Ek 2'ye dayalı olarak verilen mali hakların uygulanması ile ilgili olarak antrenörlere karşı herhangi bir disiplin cezası.*
- 3. RSTP'nin 17. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen müşterek ve müteselsil sorumluluğa dayalı olarak kulüplere karşı herhangi bir disiplin cezası.*
- 4. Yukarıda belirtilenler, Futbol Mahkemesinin bir kararının ardından FIFA Disiplin Komitesinin 2023 tarihli FIFA Disiplin Yönetmeliğinin (FDC) 21. maddesine veya 2019 tarihli FDC'nin 15. maddesine dayanarak müteakip bir karar verdiği durumları kapsamaktadır.*

5. Yukarıdakiler, bu tür önlemlerin daha sonra olası bir şekilde eski haline getirilmesine hanel getirmez ve bu tür disiplin önlemlerinin yasa dışı olduğunun herhangi bir kabulü anlamına gelmez.

B. FIFA Genel Sekreterliği, bu geçici askıya alma kararlarını uygulamak için görevlendirilmiştir."

62. Mektuptan yapılan bu alıntı, ilgili spor yaptırımlarının yalnızca geçici olarak askıya alındığını açıklığa kavuşturmaktadır. Bunlar, yukarıda belirtildiği gibi Diarra Kararından etkilenen hükümler temelinde talep edilmiş veya uygulanmış olabilecek yaptırımlardır.
63. Daha da önemlisi, bu mektup ne korumalı dönemin varlığını ne de korumalı dönemde sözleşmenin ihlali nedeniyle bir kulüp veya oyuncuya karşı sportif yaptırım tehdidini sorgulamaktadır.¹⁷ Ayrıca, bu mektup korumalı dönemde sözleşmenin ihlali nedeniyle kulüplere verilen mevcut tescil yasaklarını veya korumalı dönemde sözleşmenin ihlali nedeniyle oyunculara verilen uzaklaştırma cezalarını etkilememektedir.

H. Sonraki adımlar

64. Belirtildiği gibi, geçici düzenleyici çerçeve 1 Ocak 2025'te yürürlüğe girecektir.
65. Bundan bağımsız olarak, FIFA, RSTP'nin uzun vadeli geleceği konusunda kapsamlı ve açık istişare sürecini ve tüm paydaşlarla küresel diyalogu sürdürmektedir. Özellikle FIFA, bu diyalogun bir parçası olmakla ilgilendiğini ifade eden ve Diarra Kararının mevcut düzenleyici çerçeve üzerindeki etkisine ilişkin gözlemlerini sunan tüm paydaşlarla iletişim kurmaya devam etmektedir.
66. FIFA'nın genel amacı, objektif, şeffaf, ayrımcı olmayan ve orantılı bir şekilde sağlam ve tek tip bir küresel düzenleyici çerçeve geliştirmek için paydaşlarıyla birlikte çalışmaktır. Bu, rekabetin bütünlüğünü, rekabet dengesini ve sözleşmeye dayalı istikrarı garanti ederken, etkilenen tüm tarafların meşru görüşlerini ve çıkarlarını da dikkate alacaktır.

¹⁷ Bkz. fık. 20

i. Nihai açıklamalar

67. Zaman zaman güncellenebileceğinden, tüm paydaşların bu açıklayıcı notlara düzenli olarak başvurmaları tavsiye edilir.
68. Şüpheyeye mahal vermemek adına, bu belge FIFA genel sekreterliğı tarafından hazırlanmıştır ve FIFA'nın herhangi bir karar alma organı için bağlayıcı değildir. Bu açıklayıcı notlar ile geçerli FIFA düzenlemeleri arasında herhangi bir tutarsızlık olması durumunda, ikincisi önceliklidir.
69. Herhangi bir soru veya görüş, regulatory@fifa.org e-posta yoluyla FIFA genel sekreterliğine yönlendirilebilir.

* * *